

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

496. An ad impositionem pensionis necessaria sit scriptura.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

Questio 496. An ad impositionem pensionis necessaria sit scriptura?

Respondeo: Ad reservationis pensionis essentiam seu validitatem praeceps necessaria non est scriptura; cum gratia solo verbo Papæ perficiatur, supplicatio vero signata defervat ad faciliorem probationem concessionis ac perfectionis voluntatis, non autem ad substantiam gratiae. Card. de Luc. de penf. d. 1. n. 3. citans Gig. de penf. q. 34. Lott. l. 3. q. 1. n. 4. & seg. & q. 2. per tot. Et quoniam in materia beneficiali, ut pergit Card. de Luc. loc. cit. n. 4. neque supplicatio signata sufficiat ad perfectionem & certitudinem gratiae, nisi sequatur registratio, per quam, & non prius, resolutare dicuntur ius quodam; attamen id provenit ex eo, quod ante registrationem supplicatio detineri, ac etiam lacerari possit per Datarium ob aliquam detectam ignotam circumstantiam, seu ex alio motivo, non autem ut supplicatio sit praeceps necessaria ad substantiam & probationem; ideoque aliud est agere, ut supplicatio cum sola signatura ante registrationem tribuat ius nec ne; aliud, an amissio supplicationis super gratiam aliunde justificata per literas illi præjudicet. Licet enim litera non expediatur sine pravia supplicatione; attamen postquam per manus tot officialium sunt revisæ & plumbatae, non existentia ipsius supplicationis originalis, de facili amissioni subjecta, non tollit substantiam gratiae &c. Eadem expressius tradidit Card. de penf. d. 40. n. 7. ubi: quod reservatio pensionis orerentur facta sustineretur, ita ut litera ex intervallo expediri possint; et quod scriptura non sit de substantia gratiae, qua solo verbo perficitur, litera autem expediri soleant ad memoriam, magisque certam ac tutam probationem ex deductis per Gorz. ad reg. 8. gl. 12. n. 47. & gl. 55. n. 23. Unde licet in pensionibus per Papam reservatis necessaria sunt literæ, sine quibus pensione exigitur, & si defacto exigatur, gratia corruit; attamen id proveniat ex particulari styllo pro iuribus & emolumента officialium; idque concernat potius impedimentum executionis, quam substantiam seu perfectionem gratiae. De quo postremo punto specialiter nihilominus sit

Questio 497. An, & qualiter super pensionis reservatione expediende literæ?

Respondeo: Præter jam dicta ad valorem gratiae reservationis non sunt necessaria dicta literæ; gratia enim pensionis à principio fuit in esse deducta; sola enim signaturæ perficitur; neque literæ sunt necessaria ad alium effectum, quam probationis. Lott. l. 1. q. 37. n. 56. Et quoniam ex decreto irritante (nimis ipam pensionem) apponi solito in reservatione pensionis, illa ante expeditionem literarum defuper confectam, seu alias quam vigore literarum exigitur nequit; veruntamen id solum procedit ad impediendam exactiōnem pensionis (intellige jam quod ad esse & valorem suum independenter ab illis constitutæ) et quod, si soluto illa fieri posset ante dictam impeditionem, cederet id in grave detrimentum Dataria & Cancellaria, ad quem effectum decretum illud adjici solet. Card. de Luc. de penf. d. 29. n. 3. De cetero etiam, si dicta litera non fuerint expedita intra novem menses, redditur quoque nulla reservatio pensionis ex decreto Clem. VIII. Ventrigl.

P. Lenzen, Fori Benef. Tom. III.

to. 2. annot. II. §. 1. n. 29. citans Garc. p. 4. c. 2. n. 42. Lott. l. 1. q. 37. n. 7. Barboli. juris Eccles. l. 3. c. 11. n. 98. Salust. Tiber. in pr. Audit. Cam. l. 3. c. 4. n. 3. &c. Veruntamen de hoc infra, ubi de potestate pensionarii exigendi pensionem; hic enim sufficiebat resolvare, dictam expeditionem literarum non esse de substantia, seu forma pensionis quod ad primam ejus constitutionem, et si de ejus substantia quoad conservationem seu durationem pensionis jam valide constituta.

Questio 498. An reservari possit alicui pension sub conditione, ut eam dimittat, si beneficium asequatur?

Respondet Azor p. 2. l. 8. c. 12. q. 15. id fieri non posse sine labore simoniz ab Inferiore Papæ, v.g. à Legato, habente potestatem reservandi certas pensiones, si is ita conveniat cum Titio: Reservabo tibi pensionem annuam quinquaginta aureorum eo pacto, ut eam dimittas, cum tibi beneficium contulero, et quod promittat ei se datum beneficium sub conditione pensionis à Titio relinquenda; beneficium autem sub conditione nec promitti nec conferri posse. Verum non video, quomodo iste actus: Confero tibi pensionem duraturam, usque dum beneficium consequaris a me: contineat talē conditionem promissionem; cum per istum actum ne quidem promittat se ei collatum beneficium; cum possit illum habere absque eo, quod de facto cogitet ei conferre aliquando beneficium.

Questio 499. An iuste constituantur pensiones sub hac clausula apponi solita: habitâ vel non habitâ possessione beneficij?

Respondet affirmativè. Azor p. 2. l. 8. c. 9. q. 1. Caltrop. de benef. d. 1. p. 11. §. 5. n. 8. citantes Nav. 10.1. consil. tit. de prob. cons. §1. n. 4. ac ita supponunt Paris. l. 6. q. 2. n. 146. Filiuc. in append. possib. tr. 42. c. 6. n. 1. Licet enim pensione constituantur in fructibus, obligationem tamen quis suscipere potest solvendi, et si fructus nullos percipiatur, modò ius habeat ad illos percipientes, sicut potest quis obligari pensionem solvere illis annis, in quibus nullus fructus collecturus esset. Cumque haec obligatio sponte suscepta sit, dum quis beneficium tali pensione gravarum suscepit, non debet ei durum & difficile esse eidem satisfacere; cum difficultas rem promissam praestandi praestim prævia, promittente non excusat, uti nec eventus, quem potuit ac debuit prævidere, periculum quo ac damnum, quod quis sua sponte incurrit & sustinet, ipsi imputetur Azor Caltrop. II. cit. Proinde in contrarium nihil facit, quod obligatus solvere certam mensuram tritici colligendi ex prædio, non teneatur ad solutionem, dum nihil tritici ex illo prædio collegit; nam si obligasset se talis mensuram tritici solvere, sive eam collegisset, sive non, sicut contingit in praesente casu, teneretur eam solvere, et si tritici nihil collegisset: sicut econtra obligatus non esset titularis, si absolute solum obligatus esset ex fructibus ex beneficio perceptis, dum per eum non stat, quod minus eos percipiat. AA. ijdem. Sed neque simoniacum quid continet, ex eo, quod, si pension non habita possessione beneficij, adeoque nullis perceptis fructibus solvenda adhuc esset, videatur, quod ea debeatur ex ipso titulo beneficij, & beneficiatus